

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK) APRIL 7, 1944

STEVILKA (NUMBER) 81

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

AMERIŠKA ARMADA DOSEGLA SVOJ CILJ; ŠTEJE 7,700,000 MOŽ

Kvota mornarice, ki je 3,500,000
mož, bo dosežena s 1. julijem

WASHINGTON, 6. aprila. — Vojni in mornariški oddelek sta nocoj podala skupno izjavo, iz katere je razvidno, da je armada dosegla višje moči, namreč 7,700,000 mož, medtem ko bo kvota, ki je bila določena za mornarico, namreč 3,500,000 mož, dosežena s 1. julijem.

Izjava, katero je objavil Urad za vojne informacije, pa pravi, da se mora novacenje nadaljevati brez najmanjšega odmora, s posebnim poudarkom na mlade moške, ako se hoče obožena sila armade in mornarice obdržati na doseženem višku in skrbeti za potrebno nadomestila.

Armada bo od maja naprej potrebovala manj mož. Glavni stan za obvezno vojaško službo izjavlja, da se indukcija očividno ne more znižati pred 1. julijem, ker mornarica

Apel vsem južnim Slovanom!

Na tisoče beguncev iz osvobojenih krajev Jugoslavije je dospelo s privoljenjem provizorične vlade maršala Tita v južno Italijo in Severno Afriko. Število teh beguncev se s slednjim dnem veča in nastanjeni so v taboriških zveznikih, kjer komaj čakajo, da bo osvobodena njihova rodna zemlja in se bodo mogli povrniti na svoje domove. Velik odstotek beguncev se je boril v Narodni osvobodilni vojski in mnogi od teh so ranjeni in pohabljeni.

Naša dolžnost je, da našim bratom in sestram in posebno otrokom, olajšamo težko življenje v tujini in jim pružimo pomoč, ki so jo tako potrebni.

Otrok je posebno dosti v begunskih taboriških Jugoslavanov in sedaj je omogočeno, da se jim pošlje knjige v njih materinem jeziku. Številni otroci, ki so dospeli v taborišča, morajo biti brez šole, ker nimajo knjig v svojem jeziku, zato bi bilo potrebno, da bi se jim poslalo čim več šolskih knjig, kot čitank, abecednikov, itd.

Apeliramo torej na vse Jugoslavane, da nam pošljejo knjig za te otroke, bodisi v latinici ali cirilici. Knjige bo Združeni odbor takoj poslal našim beguncem v taborišča v Južni Italiji in Severni Afriki.

V knjige zapišite ime in priimek darovalca ter iste pošljite na naslov: The United Committee of South-Slavic Americans, 1010 Park Avenue, New York 28, N. Y.

VALE ROJENICE

Pri družini Mr. in Mrs. Ernie Urbas, 1150 E. 76 St., so se dne 21. marca zglasile vile rojenice in pustile v spomin založeno, katero so dali ime Judith Ann. Materino dekleško ime je bilo Anne Pengov. Novorojenki je stric Cyril Pengov F. l. c. ki se nahaja v oboroženo silo nekje na Havajah, takoj za prvi rojstni dan poslal darilo v obliki vojnega bordsa. Cestitamo!

Greh zmotnega spoznavanja

Kratko po mojem prihodu v Združene države Severne Amerike, krajem leta 1941, mi je neki odlični prijatelj našega naroda izrazil pomisleke glede zadržanja Slovencev. "Ne dvomim v Srbe," je dejal, "v njih odpornost in nezlovoljivo voljo, vztrajati do končne zmage. Srbi imajo dolgo tradicijo junaštva, vajeni so boja in pripravljani za svobodo umreti. Toda Slovenci? V vsej svoji zgodovini so bili ponižni in pohlevni, zvesti slugi vsakokratnih režimov. Vsaka oblast se jim je zdela in se jim bo zdela opravičljiva že zategadelj, ker je oblast. Udalji se bodo v usodo, čeprav z bridkostjo v srcu, in sodelovali z okupatorjem. V globini svojega srca bodo sicer nestrpnost pričakovali odrešenja, a to odrešenje jim bo moralo priti od zunaj. Sami iz sebe, iz svojih lastnih notranjih sil, se ne bodo osvobodili, in malo ali nič ne bodo pripomogli k skupnemu vojnemu naporu."

Oporekal sem mu in mu zatrjeval, da slovenskega naroda ne pozna. Dejaj sem mu, da sem živel v mestu, ki je srce slovenskega naroda, v Ljubljani in kot akademski učitelj spoznal nove rodove, cvet slovenske mladine, in je ne le učil, marveč se tudi od nje učil. "Kar

PARTIZANI V OSTRI BORBI NA JAJCE

Nemške oklopne čete so samo 5 milj od Titovega glavnega stana

LONDON, 6. aprila. — Komunistični partizanski glavnega stana je danes naznanil, da so mogočne sovražne oklopne sile prodrle v neposredno sile Jajca, kjer se nahaja glavni stan maršala Tita, in da so partizani utrpeli velike izgube. Sovražnik se nahaja samo pet milj od Jajca.

Jajcu preti nevarnost od dveh strani

V akciji proti partizanom je nemška elitna divizija Princ Evgen, ki razpolaga z velikim številom tankov. Nemci so zavzeli Mrkonjičgrad, ki leži severozapadno nedaleč od Jajca.

Kot razvijajo, Nemci, katerim pomagajo tudi hrvaški ustaši, ogrožajo Jajce od dveh strani. Vroči boji se sedaj vršijo blizu Travnika, južnovzhodno od Titovega glavnega stana.

Skupno s četami Jugoslovanske osvobodilne vojske se borijo Italijani od Garibaldijevega bataljona, ki so se pridružili Titovim silam po kapitulaciji Italije.

Dva vlaka med Ljubljano in Zidanim mostom iztirjena

LONDON, 5. aprila. — Glavni stan maršala Tita je danes poročal, da so slovenski partizani iztirili dva vlaka med Ljubljano in Zidanim mostom, vsled česar je bil ves železniški promet na progi Ljubljana-Zagreb skozi 67 ur popolnoma ustavljen.

Poroča se tudi o ostrih bojih med partizani in nemškimi oklopnimi četami v zapadni Sloveniji blizu italijanske meje.

Bombniki razbijajo nemške prometne zveze v Italiji

NEAPEL, 6. aprila. — Tukaj je bilo danes naznanjeno, da so zavezniški bombniki od 24. marca presekali vse železniške proge države iz severa na jug, po katerih dobivajo Nemci material in ojačenja za svojo fronto v Italiji. Tozadevno poročilo je objavil gen. Ira C. Eaker, ki je obenem odkril, da imajo zavezniški močno zračno silo na Sardiniji in Korziki.

Z bombnimi napadi se je prerezalo železniške zveze na črti, ki teče med mestoma Spezia v Genovskem zalivu in Rimini na jadranski obali.

V kampanji, da se paralizira nemške komunikacije, so zavezniške zračne sile večeraj zopet udarile železniške postaje v Coloferro, Frosinone in Terracina, kakor tudi pristaniške naprave v Formia.

POLJAKI POSVARJENI RADI ANTI-SEMITIZMA

LONDON, 6. aprila. — Zunanji minister Eden je poročal v parlamentu, da je bila poljska zamejna vlada posvarjena, da napravi konec anti-semitizmu v poljski armadi, obenem pa je odkril, da se je podvzelo korake, da se v nekaterih slučajih židovske vojske premesti iz poljskih v britske oborožene sile. (Poljske čete, katere sta oborožili Anglija in Amerika, se nahajajo v Palestini in v Italiji.)

Minister Eden je tudi poročal, da bo angleška vlada pozvala maršala Badoglija, da reorganizira svojo vlado na širši in bolj reprezentativni bazi, predno bodo zavezniški okupirali Rim.

V BOLNISNICI

Težko bolan se nahaja v Glenville bolnišnici, rojak Anton Ribarič, stanujoč na 9114 St. Clair Ave. Obiski niso dovoljeni. Zelim, da bi se mu ljubo zdravje čim prej povrnilo!

Radio-govor Prof. Furlana v Londonu 11. marca 1944.

vedno znova opozarjal na dejstvo, da so pozorišče največjega odpora proti okupatorju krajev, katerih imena so nam večinoma znana iz dobe turških bojev, kmetskih puntov in reformacije. Vse to ni slučaj. Ista razgibanost najširših ljudskih mas in ista skrajna aktivizacija vseh narodnih sil kakor pred štiristo leti. Iz istega duha, iz katerega so izšli pred štiristo leti naši puntarji in reformatorji, je nastala danes Osvobodilna Fronta in zaradi tega se je zgodovinsko poslanstvo slovenskega naroda izpolnilo v Osvobodilni Fronti Slovenije.

Nerazumevanje zgodovinske dinamike in aktivizaciji najširših ljudskih mas je eden od glavnih vzrokov, ki še vedno drži neko majhno število Slovencev izven vrst Osvobodilne Fronte in s tem izven slovenskega naroda. Ta vzrok bi mogli označiti kot greh spoznavanja, ki je še vedno greh, čeprav manjši kot zavestno storjeno zlo. In tem, ki bi pravilno spoznali, če bi mogli pravo spoznavanje, veljajo danes moje besede in poziv, da se otresejo predsodkov preteklosti in da ne stojijo pasivno ob strani, ko bide slovenski narod dokončni in odločilni boj proti tujemu zavajalcu.

Odesa obkoljena od treh strani

Dve veliki nemški sili v Ukrajini
obkoljeni; Rdeča vojska zasedla
100 krajev

LONDON, petek, 7. aprila. — Prva ukrajinska rdeča vojska je večeraj pričvstila zanjki okrog dveh velikih obkoljenih nemških sil pri Tarnopolu in v bližini Skale, ki se morate ali podati ali pa bosta uničeni, medtem ko je tretja ukrajinska armada večeraj navzlic silnemu blatu prodirala dalje proti Odesi in je v teku 24 ur napredovala 15 milj.

Ruske operacije gredo očividno za tem, da se Odeso obkoli in vrže zanjko okrog obkoljenih nemških sil.

Rusi se bližajo Odesi od treh strani

Ruske armade se bližajo Odesi od severovzhoda, severa in severozapada. Največji ruski uspeh so Rusi večeraj dosegli, ko so zasedli železniško postajo Karpovo, ki se nahaja samo 23 milj severozapadno od črnomorske luke.

Ta uspeh je pripisovati spretnemu udarcu, ki so ga Rusi zadali Nemcem od strani, ki so slednji zaman prizadevali da bi sovjetskim četam iztrgali važno železniško križišče Razdelnajo, 38 milj severozapadno od Odesa, katerega so se Rusi polastili v sredo.

Nad 100 naseljenih krajev osvobojenih

Prodirajoč od severa, so Rusi napredovali 13 milj ob reki Kujalnik in prodrli do jezera istega imena, kjer se je nekoč nahajalo znano zdravilišče. Tekom dneva so ruske čete osvobodile v okolice Odesa nad 100 naseljenih krajev, med katerimi sta najvažnejša Marijanka, 21 milj severno od Odesa, in Sverdlovo, 14 milj severozapadno.

Nacijski častniki bežijo v aeroplanih

Poročila, ki prihajajo iz Tarnopola in Skale, spominjajo na usodo, ki je zadela Nemce pred Stalingradom in Korsumom. Medtem ko visoki častniki z aeroplani bežijo iz obkoljenih krajev, se nacijske čete skoro blazno bijejo, da bi si napravile pot za beg, toda vijak ruskih sil jih pri tem čedalje bolj stiska.

Polnočni komunikacije je naznanil, da so Rusi zasedli mesto Skolo, ki se nahaja 55 milj južnovzhodno od Tarnopola in 40 milj severovzhodno od Černovic, kakor tudi več utrjenih postojank v osrčju nemške obrambe, kjer se borijo ostanki 15 nemških divizij.

Napadi na Tarnopol od zunaj odbiti

Pri Tarnopolu je močna sila nemških tankov skušala vdreti v mesto, da bi rešila tovariše, ki so obkoljeni, toda je bila vržena nazaj z veliki izgubami in zanjka okrog zajete garnizije v mestu se je še bolj zadržala.

Rusi tudi poročajo, da njihove sile pri Kišinevu v Besarabiji prodirajo naprej, medtem ko se z romunske fronte, odkoder se poroča, da so Nemci dobili ojačenje, danes zopet ni javilo nobenih novih razvojev.

Naši
fantje-vojaki

Iz Avstralije, kjer se je udeležil bojev na Južnem Pacifiku, je prišel na 10-dnevni dopust Rudolph J. Agnich, ki je dodeljen parašutnemu oddelku. Prijatelj ga lahko obiščejo na domu matere, Mrs. Mary Agnich, 715 E. 156 St., do 17. aprila, ko se bo vrnil v North Carolino. Njegov vojaški naslov bo: Rudolph J. Agnich, 309 Troop Carrier Sq., 1st Prov. Camp Mackall, N. C.

V mornariški bolnišnici v Brooklynu, N. Y., je dne 5. aprila umrl Charles George Saye, Seaman 1/c, ki se je pri mornarici, h kateri je vstopil, ko mu je bilo komaj 17 let, nahajal 15 let. Rojen je bil v Clevelandu. Dodeljen je bil oddelku U. S. S. Marblehead, ter se je udeležil več bojev v Pacifiku. Mati je umrla pred 16. leti. Tu zapuščajo očeta John Saye, stanujočega na 1225 E. 61 St., brate Johna, Adolpha, Victorja, (slednja dva sta se nahajala pri mornarici šest let in sta se udeležila bitke v prvi svetovni vojni) in Alberta, ki bivajo vsi v Clevelandu, sestre: Mrs. Anna Williams, v Kinsman, O., Mrs. Louise Barber, v Thompson, O., in Mrs. Dorothy O'Del, v Euclid, O. Pokopan bo z mornariškimi častni na Pine Lawn pokopališče v Brooklynu, N. Y.

NA OPERACIJI

Mr. Pauline Brate, stanujoča na 14713 Sylvia Ave., se nahaja v St. Alexis bolnišnici, kjer je srečno prestala operacijo. Prijateljice so vabljene, da jo obiščejo, mi ji pa želimo skorajše okrevanje!

SEJA

V nedeljo, 9. aprila se vrši redna seja društva "Cvetiči Noble" št. 450 S. N. P. J. Radi velikonočne nedelje se seja prične eno uro prej, ob 8:30 zjutraj. Članstvo je vabljeno, da se polnoštevilno udeleži, ker je seja važna.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojnovarovalnih znakov!

NOVI GROBOVI

LOUIS JERMAN

Včeraj zjutraj je v mestni bolnišnici umrl Louis Jerman, samski, star 47 let, stanujoč na 15220 Saranac Rd. Doma je bil iz Češke vasi, fara Prečna pri Novem mestu na Dolenskem, odkoder je prišel leta 1912 v Bradock, Pa., dve leti pozneje pa v Cleveland. Bil je član društva "Slovenski dom" št. 6 S. D. Z. Mnogo let je popravil klesanje in vršil kleparska dela. Tukaj zapuščajo brata Josepha, stanujočega na 17912 Hillgrove Ave., v Argentini brata Johna, v stari domovini pa mater, brata Valentina, in tri sestre: Josephino, Paulino in Betty. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 9. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Marije in nato na Calvary pokopališče.

MARY PECJAK

Po dolgotrajni boleznii je umrla Mary Pečjak, rojena Sterle, stara 60 let, ter stanujoča na 4000 St. Clair Ave. Doma je bila iz vasi Hrušovo pri Velikih Laščah, odkoder je prišla v Cleveland pred 40. leti. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ in društva Srca Marije staro. Soprog Louis je umrl pred 11. leti. Tukaj zapuščajo tri sinove Pfc. Williama, Victorja in Rudolpha, brata Johna Sterle, v Evelethu, Minn., pa sestru Angelo Putzel. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 9. uri zjutraj iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

ANNA ŠVIGEL

Včeraj popoldne je po dolgotrajni in mučni boleznii za vedno zatnila svoje oči dobro poznana Anna Švigel, rojena Balaš, stara, ter je stanovala na 19230 Pansow Ave. Rojena je bila v vasi Sturmec, fara Lok na Prirodnikih, kjer zapuščajo več sorodnikov. Tu je bivala 35 let in bila članica društva Lunder Adamič št. 28 S. N. P. J. in društva št. 2 Progresivnih Slovencev. Zapuščajo žalujočega soproga Jakoba, doma iz vasi Martinjak pri Cerknici na Nošnjem, sina Franka, in hčer

Mary, poročeno Marn, pet vnukov in dva pravnuka, ter veliko sorodnikov. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto zjutraj. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 1. uri popoldne iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., ter na Highland Park pokopališče.

TEREZIJA KENNICK

Po dolgi boleznii je v sredo ob 10. uri zvečer preminila na svojem domu Terezija Kennick, rojena Russ, p. d. Stefančnova, stara 54 let. Doma je bila iz vasi Brezov Dol, fara Ambrus, odkoder je prišla pred 81. leti. Bila je članica društva Sv. Jožefa št. 146 KSKJ, društva "Mir" št. 10 S. D. Z. in podružnice št. 15 S. Z. Z. Tu zapuščajo žalujočega soproga Rudolpha, sinove Josepha, Rudolpha, Franka, Pvt. Johna in Edwarda, hčeri Thereso Papeš, in Mary, ter vnuke, v starem kraju pa zapuščajo brata Josepha in štiri sestre. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti, 8908 Union Ave., v ponedeljek ob 8:30 uri zjutraj pod vodstvom pogrebnega zavoda Louis L. Ferfolia.

11,000 OSEB V BERLINU UBITIH TEKOM NAPADOV

STOCKHOLM, 6. aprila. — Kakor se poroča iz diplomatskih virov, je bilo tekom zadnjih dveh zračnih napadov na Berlin, ubitih tam 11 tisoč prebivalcev. Najbolj so bila prizadeta berlinska predmestja Dahlem, Zehlendorf, Grunewald in Helensee.

Isti viri pravijo, kakor je bilo že prej poročano, da se je nemško zunanje ministrstvo preselilo na Dunaj, medtem ko se večina visokih nacijskih funkcionarjev sedaj nahaja v Monakovem.

V BOLNISNICI

Mrs. Slejko, z Upton Ave., se je podala v Emergency Clinic bolnišnico na Five Points, v svrhu operacije. Upamo, da jo bo srečno prestala, ter da se bo čim prej zdrava vrnila na svoj dom. Prijateljice so vabljene, da jo obiščejo.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" UREDNIKOVA POŠTA

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year - (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year - (Za pol leta)	3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year - (Za pol leta)	4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year - (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year - (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Louis F. Truger:

RESUMÉ TRILETNE TRAGEDIJE JUŽNIH SLOVANOV

II.

Golgata se je pričela v ranih urah cvetne nedelje, 6. aprila. Nemški bombniki so pluli preko Slovenije in Hrvaške proti Beogradu, kjer so težke bombe zrušile hiše in morale prebivalstvo. Tem je sledila armada mehaniziranih enot, tanki, težko topništvo in pehota, spremljana po lovskih letalih. Jugoslovanska armada je branila svoje postojanke, odbijala ljute napade nemške vojske in kljub vsemu junaštvu vojaštva je bil odpor jugoslovanske vojske strit v teku kratkih sedmih dni. Dne 17. aprila, 1941. je vojni minister, pooblaščen po generalu Simoviču, podpisal kapitulacijo, in jugoslovanske armade ni bilo več. S tem podpisom je prenehala eksistirati, za vse praktične svrhe, tudi Jugoslavija. Sedemnajstletni kralj Peter II., general Simovič kot predsednik vlade ter člani kabineta, so zbežali v Kairo in od tam v London.

Ko je bila kapitulacija naznanjena, je moštvo, kakor tudi iskreni in domovini zvesti častniki, stisnili pesti in zobe v brezmejni muki, ko je videlo in občutilo v duši, kaj se je zgodilo. Odložili so orožje, ampak v duši so prisegli, da iztirajo sovražnika iz rodni tal, pa če tudi bo trajala ta borba sto let. Mnogi izmed njih so zbežali v gozdove in gorovja, od koder bodo napadali sovražnika kjerkoli ga dobe, večina pa je šla na svoje domove, da tam čaka na razvoj in končno usodo domovine.

Okupatorja—Hitler in Mussolini—sta v teku enega tedna razdelila Jugoslavijo med sabo ter med svoje kvizlinge—Nedim in Pavelićem—, kar je še ostalo so porgrabili Ogrini in Bolgari. Slovenija je bila razdeljena med Nemce, Italijane ter Ogrce, del hrvaške obale ob Jadranu, Dalmacija, del Hercegovine ter Črna gora je padla v Mussolinijev goltanec. Hrvatsko in Slavonijo je dobil kvizling Ante Pavelić kot "neodvisno Hrvatsko," general Milan Nedić, pro-nacij že od leta 1937, pa je dobil staro Srbijo. Slovenija je morala poleg tragičnega raztelesenja zaužiti še drugo pilulo, ki je bila grenkejša od prve: Marko Natlačen, bivši governer ali ban ter nekaj voditeljev Slovenske ljudske stranke so bili pripravljene sodelovati in poklonijo italijanskemu kralju ter Mussoliniju. Tam so podpisali protokol ali dokument, v katerem so izjavili "svojo lojalnost okupacijski oblasti."

V teku sedmih dni, je bila Jugoslavija strta in v ravno toliko dneh je bila razdeljena med "zaslužne delavce za nacij-fašizem." Ko je bil plen spravljen v bisago, vdanostne objube ter ceremonijalne prisegel zvestobe in lojalnosti končane, pa se je pričel za ubogi narod "veliki teden trpljenja, križev pot in Kalvarija."

Odpor v Sloveniji se je začel že 20. aprila; organizirale so se skupine gverilcev, ki so imeli svoje postojanke v gorovju in gozdovih okrog Polhovega grada, med Škofjo loko ter Jesenicami. Druge skupine gverilcev so se organizirale v Gorjancih in Kočevskih gozdovih in vse tja do Sneznika, v Hrvaški ter Srbiji. Tito je organiziral gverilce pod nosom nacijev, med tem ko je Mihajlovič s svojo armado zbežal v bosanske hribe. Usoda pa je hotela, da se bojuje brat proti bratu ter tako pomaga okupatorju. Mihajlovič je bil reprezentant ubežne vlade v Londonu ter vojni minister Petrove vlade, med tem ko je Tito reprezentiral novo orijentacijo. Mihajlovič je bil simbol stare reakcije, velesrbstva, Tito pa simbol nove federativne Jugoslavije.

Mihajlovič je bil aktiven v začetku ter je s svojim napadanjem in sabotažo na komunikacije nemške armade oviral sovražnika v svojem prodiranju proti Grčiji. Toda ko so se pojavile Titove gverilske skupine širom Jugoslavije, je Mihajlovičeva aktivnost ponehala, umaknil se je v hribe ter tam čakal, da pridejo zavezniki ter mu odpro pot, da bo lahko napadel sovražnika. Nasprot-

Prispevki za št. 35 JPO,SS

Sledilci so prispevali pri tukajšnji podružnici št. 35 JPO—SS v mesecu marcu.

Nabiralna knjižica J. F. Durn. Mary Wautar \$2.00, Mike Podboy \$5.00, Mr. in Mrs. A. Srebot \$5.00 in sicer ti so darovali namesto cvetja za pokojno mladenko Stefie Marmolya.

Dalje dr. Vipavski raj št. 312 SNPJ \$3.00, Geo. Nagode \$5.00 namesto venca za pokojno Frances Torkar, Dr. "V boj" št. 53 SNPJ \$12.50, Dr. Janeza Krstnika št. 71 ABZ mesečni prispevki po \$2.00 za zadnje 3 mesece \$6.00, Mrs. Mary Gasar \$2.00, Dr. Vipavski raj št. 312. SNPJ, članarina za marc \$3.00. Skupno \$43.50.

Nabiralec Fr. Vidrih: Mladinski pevski zbor SDD \$5.00, Frank Vidrih \$1.00

Nabiralec Krist Lokar: Jos Kobal \$1.00, Krist Lokar \$1.00 ter Geo. Bokal oz. družina darovala \$5.00 namesto venca za pokojno Frances Torkar.

Torej skupnih prispevkov sprejel v mesecu marcu \$56.50

Pri tem želim ponovno apelirati na rojake, da prispevajo v ta blag namen.

Kot razvidno se za zadnji mesec nismo nič kaj posebno postavili. Žele bi od zastopnikov tudi večjega sodelovanja pri tem nabiranju, saj zato imamo vsi nabiralne knjižice, da grem na delo, in nagovorimo naše kot tudi druge, da darujejo v ta humanitarni namen.

Dalje vam priporočam ponovno, da vsi še zbirate prodajne znamke (sale tax) in jih prinesete. Pomnite, da jih podružnica št. 35 JPO. SS še vedno zbira.

Za zadnji mesec smo jih poslali za vsoto \$84.00 v Columbus, O., torej kljub temu, da je s tem precej dela, je pa tudi lepa vsota, ki nam pride prav v ta namen.

Torej zbirajte in hranite jih in kadar jih imate dovolj, prinesite jih spodaj podpisaniemu ali pa če jih izročite enemu izmed zastopnikov podružnice.

Veliko nakupujemo mi Slovenci v Clevelandu mesečno, torej tudi veliko teh prodajnih nakupnih znamk. Vam ne koristijo nič, pri tej akciji se pa veliko pomaga. Če bi se dovolj zavedali tudi te naloge, bi lahko zbrali par sto dolarjev v ta namen mesečno. Torej storite saj to za ubogi trpeči narod v domovini. Vsak dolar je dobrodošel. Potrebe so velike, in bodo še večje.

Slovenski narod v domovini upravičeno pričakuje od nas pomoči. Kdo jim bo pa pomagal, če ne mi, njih krvni bratje in sestre! Res je, da nekatere rojake lomi sebičnost, pa dobro, da takih nimamo veliko v svoji sredi. Poskušajo ovirati tu in tam, in ubijajo voljo do dela še tem zastopnikom, ki tvorijo to podružnico.

Taki, ki ne čutijo s tem podvzetjem, niso vredni, da bi se nazivali zavedne in napredne rojake in rojakinje. Torej izolirajmo jih in pojdimo preko njih z večjim zanimanjem na delo. Obratno jih pa bomo tudi ohranili v spominu, da niso pomagali v resnem trenutku, ko Slovenija pretaka potoke krvi za svojo osvoboditev, in pri tem trpi ogromno pomanjkanje in trpljenje, dočim nam še tu ni nikakr krivica; imamo vsega še

no pa so bili Tito in njegovi tovariši aktivni in v boju proti sovražniku že prvi dan, ko je sovražnik vkorakal v Beograd. Njih aktivnost se je stopnjevala od dne do dne; sovražnika je napadal od vseh strani in kadarkoli mu je nanesla prilika. Tito ni čakal, da pride sovražnik do njega temveč ga je poiskal ter ga napadel.

dovolj in tudi dolarji se dobro služijo.

Dalje mislim tudi še na kratko opozoriti, ker o tem se bo poročalo še več pozneje, da se bo pod pokroviteljstvom te podružnice vršil koncert, katerega bo sta podala skupno tukajšnja pevka zbor "Slovan"—"Jadrans", in sodeloval bo tudi mladinski pevski zbor SDD. Vršil se bo v nedeljo, 30. aprila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Vstopnice so v predprodaji in prosim v imenu trpeče domovine Slovenije, da si nabavite te vstopnice, in pridete tega dne v Slovenski delavski dom na koncert.

Ta dva pevka zbor se za ta koncert vežbata že mesece, torej dajmo jima priznanje za njih požrtvovalnost in trud, da se tega dne vdeležimo in uživamo par ur duševnega užitka. Program bo vseboval pevke točke, kot tudi nekaj godbenih točk po odseku mladinskega pevskega zbora SDD.

Dalje so bile tudi naprošene pevke od "Zarje", ki nastopijo v duetu. Kratak nagovor bo imel naš obče poznani Matt Petrovič, glavni odbornik SNPJ ki se tudi rad odziva našemu vabilu za v pomoč našim trpečim rojakom v stari domovini.

Mr. Vinko Coff je obljubil sodelovati s tem, da bo podal živo sliko.

Tri leta je za nami že, ko oreniša in trpi naš rod tam preko oceana v boju za svojo osvoboditev izpod tiranstva. Umira za bodočnost, napaja domačo grudo s svojo krvjo, kolikor jih bo še ostalo je vprašanje, in mi tukaj v naši novi domovini, ki ne vemo še kaj jipomanjkanje, smo dolžni, da jim pomagamo.

Tukajšnja podružnica št. 35 si nadeja to nalogo tudi, da zbirati prispevke, zatorej, rojaki prispevajte, da bomo vsaj delno pripravljene nuditi pomoč, kadar bo prišel čas za to. Kot razvidno iz dnevnih poročil, ni da le, smrt tiranstvu in barbarizmu 20. stoletja gre k zatonu. Nacifašizmu bje zadnja ura. I-nejmo vsi zavest, in zaupanje da bo zasijala zarja svobode tudi našemu malemu narodu. Da bo po tej krvavi Goltoti zadobil tudi narodne in socialne pravice, katere kot malemu narodu, mu pripadajo po vseh človeških zakonih in pravicah.

Nedelja 30. aprila, torej naj bo posvečena trpljenju našega naroda, in vsi pohitimo na ta pevski koncert, katerega nam bodo podali naši pevci "Slovan" in "Jadrana."

Za podružnico št. 35 JPO—SS,

J. F. Durn, tajnik.

Že zopet davek

Marsikdo, ki o tem davku ni informiran, bo začudeno pogledal ko bo treba zopet izpolniti listine za dohodninski davek in prvi obrok plačati do 15. aprila, vkljub temu, da je le par tednov minulo, ko smo plačali dohodninski davek za leto 1943.

Pri tej izpolnitvi listin za dohodninski davek bodo prizadeti le nekateri. Sledilci morajo postaviti izpolniti listine za dohodninski davek in plačati prvi obrok do 15. aprila, 1944.

Vsaka neporočena oseba, katere letna plača bo znašala za leto 1944 preko 2700.00 Vsak

poročen par to je mož in žena, katerih skupni dohodki znašajo preko \$3,500.00 letno. Vsak, ki ima poleg stalne obdavčene plače, še druge dohodke, ki znašajo več kot \$100.00 letno. Na primer dohodki od hišne najemnine i. t. d.

Nadalje vsaka oseba, katere letni dohodki bodo znašali več kot \$500.00 letno. V tej kategoriji so lastniki hiš, trgovci, rokodelci, profesionisti i. t. d.

Ti takozvani provizorične naznanjeni dohodki se proračunajo na bazi lanskih dohodkov ali pa proračun zaslužkov prvih treh mesecev tega leta. Obdavčena vsota se plača v 4 obrokih v aprilu, juliju, septembru in decembru.

Ako se slučajno naznanjena vsota dohodkov skozi leto znatno spremeni, to je zmanjša ali zviša, se v takem slučaju naznanjeni dohodki spremenijo, kar zviša ali zmanjša plačilo davka.

Za nadaljne informacije glede davkov se obrnite do pisateljev vrstic ali na John J. Prince 15611 Waterloo Rd., v Kmetovih prostorih poleg Dolgan Hardware trgovine. Odprto od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer ob nedeljak od 2. do 6. ure popoldne.

John Rožanc.

Zapisnik

seje širšega odbora SANSa 8. januarja 1944

Hotel Sherman, Chicago, Ill.

Predsednik Etbin Kristan otvori sejo ob 10. dopoldne in se zahvali vsem, ki so se odzvali ter jim kliče dobrodošilo! Minilo je nekaj več kot eno leto od zgodovinskega kongresa v Clevelandu, zato je izvršni odbor na svoji z a d n j i seji sklenil—kljub poznanju težav s potovanjem v teh časih—sklicati to skupno sejo vseh treh odborov: izvršnega, širšega in častnega. Prepričan je, da je želja vseh, da se seja ne zavleče, tako da se zaključijo še danes. Toda ako bo potrebno, se bo nadaljevala jutri. Omeni tudi veliki javni shod, ki se bo vršil danes zvečer v SNPJ dvoran. Za to sejo je pripravil sledeči dnevni red:

- 1 Otvoritev seje.
  - 2 Volitev poverilnega odbora.
  - 3 Poročila: predsednika, podpredsednice in podtajnika, blagajnika, odbornikov in častnega predsednika.
  - 4 Poročilo poverilnega odbora.
  - 5 Volitev nadzornega odbora.
  - 6 Nasveti.
  - 7 Razno.
  - 8 Zaključek seje.
- Br. Zbašnik predlaga, da se ta dnevni red sprejme. Podpirano in soglasno sprejeto.
- V poverilni odbor so imenovani bratje Zbašnik, Alesh in Puncer. Vsi trije sprejmejo imenovanje in so proglasi: za izvoljene v poverilni odbor.
- Br. Kristan pravi, da njemu pravzaprav ne bi bilo treba poročati, kajti njegovo delo je odprta knjiga. Pripravil pa je sledeči pregled:
- Bratje in sestre!
- Ko smo pred dobrim letom in mesecem zborovali v Clevelandu, je bilo v svetovnem položaju mnogo nejasnosti, razmere v Jugoslaviji in Sloveniji pa so bile zavite v precej gosto meglo. Le malo žarkov je prodiralo in ti niso mogli pokazati cele slike. Naloga Slovenskega narodnega kongresa je bila zaradi tega težka, ampak rešil jo je častno, kar je bilo mogoče le zato, ker smo vedeli vsaj v glavnih potezah, kaj hoče, za čem stremi in zakaj se bojuje ogromna večina Slovencev in Jugoslovancev.

Od tistega časa se je veliko izpremenilo na svetu sploh, prav posebno pa v Jugoslaviji in s tem tudi v Sloveniji. V Clevelandu smo rekli, da morajo ameriški Slovenci govoriti za staro domovino, ker tam ljudstvo nima možnosti govoriti zase tako, da bi ga slišal svet. Danes to ne velja več; ondotno ljudstvo je izpregovorilo in sedaj govori tako glasno, da se čuje njegov glas po vsem svetu, kjer je Jugoslavija postala ena najbolj občudovanih dežel. Temu glasu so odprle svoja ušesa tudi največje sile Združenih narodov, ki ravnajo danes z jugoslovanskimi bojnimi silami kot s svojimi zavezniki, jim dajejo gmotno podporo v obliki orožja, zdravil in drugih potrebščin in sodelujejo z njimi pri izdelavanju bojnih načrtov in vojaškega dela sploh.

Vse to se je zgodilo na podlagi tega, kar so zavezniki sami izvedeli o položaju in dogodkih v Jugoslaviji. Kakor se je vojna razvijala, so postajale balkanske dežele bolj in bolj važne za Združene narode in bilo je potrebno, da spoznajo teren, na katerem se bodo tudi njihove čete prej ali slej brez dvoma morale bojevati. Spomladi lanskega leta je angleška vlada poslala vojaško misijo v glavni stan vrhovnega poveljnika osvobodilne vojske v Jugoslaviji, generala Josipa Brozovića, bolj znanega pod imenom Tito. O tem je poročal angleški zunanji tajnik Anthony Eden dne 14. decembra t. l. v angleškem parlamentu, kjer je dejal:

"Vsled informacij, ki smo jih imeli, smo že spomladi tega leta sklenili, naprositi generala Tita, da sprejme britansko vojaško misijo. On je pristal na to in od tega časa so vedno angleški častniki pri njem. Naša misija je bila in še je pod vodstvom člana te zbornice, brigadirja Macleana, ki je vzpostavil izvrstne stike z generalom Titom."

Že nekaj časa imajo tudi Zedinjene države svoje vojaške zastopnike v Titovem glavnem stanu in sporazumno z njimi in z Anglijo je tudi Rusija sklenila, poslati tja svojo vojaško misijo.

Zavezniki so torej zelo dobro poučeni o položaju in o dogodkih v Jugoslaviji. To je za nas seveda izredno važno, ker nam daje priliko, da se tudi sami lahko bolje seznanimo s situacijo in nam daje potrdilo, poročil, ki jih dobivamo iz drugih virov. To pa je potrebno, če hočemo izvrševati naloge, katere nam je določil clevelandski kongres.

Te naloge so označene v resolucijah, sprejetih na omenjenem kongresu.

Logično je bilo, da se je kongres najprej bavil s Slovenijo

in se izrekel za njeno zadržanost. V tem oziru pravi tozadevna resolucija sledeče:

"... Stanje, ki je bilo stvarjeno s prisilnimi izgovori izselitvami ter z umetnim seljevanjem tujcev, se ne priznati; kadar se bo seljevanje mir, mora veljati slovenski načrt, čaj krajev, kakršen je bil pred sovražno okupacijo. V tem je to samo po sebi razumljivo, da pričakuje slovenski narod, za katero doprinosi najstrašnejše žrtve, narodni dinjeni Sloveniji, to se pravi, združitev vseh krajev, ki so svojem prebivalstvu slovenskega značaja, ne glede na to, so bili pred vojno del Jugoslavije, ali pa pod tuj, nemški, madžarsko ali italijansko lastjo..."

Ta zahteva je tako jasna, o njej ni treba izgubljati besed. Kongres se pa ni postavil nobeno separatistično stališče, temveč je v drugi resoluciji natančno definirala svoje zore o Jugoslaviji. Proti vsakemu poizkusu, bi se v kakršni koli obliki, pod kakršnim koli imenom, novila habsburška monarhija za katero so takrat in še danes zelo vsiljivo delali predvsem ti in razni njihovi področniki. Kongres je dejal, da je Slovenija zveza, za katero so se Slovenija v avstrijskih časih bojevali z ostalimi jugoslovanskimi rodovi; toda dodal je, da se Slovenija Jugoslavija preurediti v demokrativni in demokratični in delgi in je vse tozadevne stvari v resumiral v odstavitku pravi:

"Na podlagi teh dejstev javlja Slovenski narodni kongres, da je demokratična, federativna Jugoslavija z močnejšim spoznanjem, čim enotnejšim sodelovanjem in socialnim sodelovanjem, ki garantirajo vsega ljudstva pred pomembnim njem in bedo, neodvisna od vsake posamezne tuje sile, popolnoma na vse jugoslovansko svobodo..."

Resolucija je nadalje govorila o širši balkanski, evropski, ropki entoti in naposled o demokratični organizaciji vsakega naroda.

Ti kongresovi sklepi so kazipot za delo izvršnega odbora Slovenskega narodnega kongresa. Poročilo porojen na kongresu. Povzeto po mu je narekvala določila, še točka, ki pravi:

(nadaljevanje)

MIKULA LETIČ:

Prvi april

Pogovor o aprilskih šalah je brez dvoma prijeten. Naj mi bo dovoljeno na kratko opisati nekoliko posrečenih, a manj znanih potegavščin.

Od kod je nastal običaj "pošiljanja v april", ni točno ugotovljeno. Nekateri pravijo, da ima svoj izvor v pomladnih vedelih praznikih starih Rimljanov; drugi hočejo videti v njem simbol nestalnega aprilskega vremena, ki človeka tako rado potegne; zopet drugi pravijo, da je ta običaj odmev srednjeveških pasijonskih iger, v prvi vrsti brezplodnega pošiljanja Kristusa od Herodeža do Pilata. Ogromna večina aprilskih šal je namreč v tem, da se žrtve pošiljajo po nepotrebnih in nesmiselnih opravkih.

Ker pa so aprilске šale v časih po vsej Evropi, tudi v deželah, kjer ni bilo Rimljanov ali pasijonskih iger, bo najbrže res, da imajo te šale svoj izvor v veselju nad porajajočo se pomladjo in pa v zelo človeškem veselju nad škodo ljubega bližnjega. Klasično torišče aprilskih šal so romanske dežele. Pripisati je to treba deloma mišljenju podnebnju, deloma temperamentu ljudstva. Seveda so neokusnosti pri teh šalah neizbežne, toda vedno in vedno se pojavijo tudi duhovite potegavšchine, ki včasih zajamejo cela mesta in pokrajine in pri katerih hudomušnejši mnogokrat ne šte-

dijo s precejšnjimi stroški.

Nekega prvega aprila zjutraj so v Benetkah opazili na trgu Sv. Marka in po mnogih ulicah številne konjske fige. Benečani si tega niso mogli razložiti in nastala so najrazličnejša uganjanja, od kod in po kateri poti je mogel priti skrivnostni konj v Benetke. Našli so se celo ljudje, ki so konja videli, kako je divje drvel po ulicah.

Tudi časniki so se bavili s tem.

Končno je prišlo na dan, da sta se dva šaljevca nalašč pripeljala iz Milana in prinesla s seboj v velikih kovčegih cele tovore konjskih fig, katere sta ponoči raztresala po beneškem tlaku.

Ko je nekega leta pred vojno padel prvi april na nedeljo, so se v Veroni pojavili ogromni oglasi, ki so vabili občinstvo na veliko dobrodelno dopoldansko predstavo v največjem gledališču mesta. Na sporedu je bila edina točka: Balli svedesi. (Švedski plesi).

Ker je bila vstopnina zelo nizka, je občinstvo ob določeni uri napolnilo gledališče. Nastopil je najprej eleganten mladenič, ki je začel v zmedenih, nesmiselnih stavkih na dolgo in široko klobasariti, dokler ni občinstvo postalo nestrpno. Prišel je drug mladenič, ki je občinstvo pomiril, češ, da se bo ples takoj pričel. Kmalu se je zaslišala za odrom tiha, prijetna godba in prikazal se je tretji mladenič s škatljico vžigalec v roki. Pripomniti je treba, da v Italiji imenujejo lesene,

takozvane švedske vžigalice kratkomalo: Svedisi (Švedi).

Mladenič je ob spremljevanju godbe začel prižigati vžigalice in jih metati v elegantnih lokih na vse strani. Pri tem je dejal:

"Ecco gli Svedesi che ballano, ecco i balli svedesi. (Evo Švedov, ki plešejo evo Vam švedskih plesov).

Občinstvo je na mah spoznalo, da je potegneno, in dvignil se je nezasišlan vihar, gledališče se je treslo. Vsi trije "prireditelji" so se zbrali na odru in dajali znake, da hočejo govoriti.

Ko je po dolgem besnenju vihar vendar utihnil, se je oglašil kólodvodja:

"Gospoda, gre za dobrodelen namen. Nam ni bilo žal velikih stroškov za reklamo, za godbo in najemnino gledališča. Ako je komu izmed vas žal malenkostne vstopnine, naj se glasi pri blagajni, kjer jo dobi povrnjeno."

Te besede so imele toliko uspeha, da se je občinstvo takoj razdelilo v dva tabora in da je ploskanje prevladovalo nad žvižganjem. Ko pa se je prikazal še ravnatelj gledališča in izjavil, da spričo uspele šale pokloni prejeta najemnino dobrodelni ustanovi, se je prvotno ogorčenje spremenilo v splošne, burne ovacije.

Isti dan je nekaj hudomušnih Tržačanov najavilo v okvirju nekega zabavnega krožka predstavo: Il bagno di Verginija (kopelj Virginije). Z mnogo obetajočimi stavki je bilo povedano, da se bo Virginija kopala na odprtem odru. Prizor se je odigral na podoben način kakor v Veroni: zmeden klobasarenje, nestrpno občinstvo, dokler niso prinesli na oder velike kadi vode.

Tedaj je prireditelj vzel iz žepa dolgo cigaro — viržinko (italijansko: Virginia) in jo na rahlo položil v vodo: "Ecco la Virginia che fa il bagno" (Evo Virginije, ki se kopa).

Ker so bili Tržačani v blagoslovljenih predvojnih letih dostopni vsaki šali, so bili prireditelji nagajani z obilnim smehom.

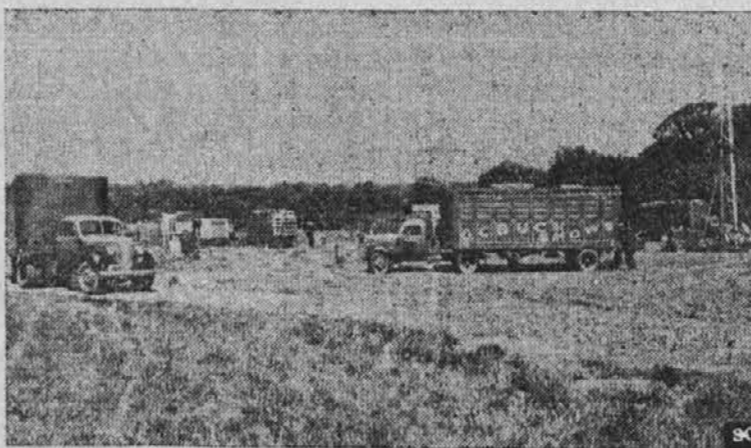
Med najhujše aprilске potegavšchine spada podvig francoskega časnikarja Paula Biraulta, znan pod imenom "spomenik Simona Hegesippea". Birault je sklenil, da si za 1. april privoščil parlamentarne levičarje, s katerimi se je bil zapletel v hud spor. Razposlal je na vse levičarsko usmerjene poslance in senatorje v Parizu okrožnico, katera je poudarjala, da se bliža 150. obletnica Hegesippejevega rojstva in da bo sedaj ta zaslužni mož končno vendar dobil svoj spomenik. V okrožnici je "Prireditveni odbor" vabil vse politike, da bi ob slovesnem odkritju spomenika nastopili s primernim govorom. Na čelu okrožnice je bilo tiskano geslo: "Les tenebres s'eva nousissent quand le soleil se leve." (Tema izgine, ko vziđe sonce).

Omenjeni Hegesippe pa nikoli ni živel, prav tako tudi "Prireditveni odbor" ni nikoli bilo, še manj seveda spomenik, ki

"I HAD A NIGHTMARE LAST NIGHT, JOE. I DREAMT YOU TOOK THE DAY OFF!"

Circus on the Move Again

With the return of Spring, the circus is again on the move. Here is the famous O. C. Buck show just arriving at a circus lot. Thirty big Fruehauf Trailers transport the bulk of the Buck equipment, consisting of ferris-wheels, merry-go-rounds, the Whip, Caterpillar, animals, tents and the other wide variety of circus paraphernalia. Circusman Buck has cut his transportation costs to the bone. His unit travels about 12,000 miles between April and November, and war or no war, American youngsters will have their favorite entertainment again this year.

naj bi se odkril. Toda poslanci in senatorji sploh niso poizvedovali o "velikem demokratu", temveč so se čutili počaščene, da lahko nastopijo kot govorniki, ter so gladko in v velikem številu priglasili svoj pristanek.

Ko je nato stvar postala javna, se je ves Pariz smejal. Simon Hegesippe je postal legendarna oseba, a gori označeno geslo še danes velja kot simbol parlamentarnega frazerstva, ki rabi visoko doneče besede in v bistvu ničesar ne pove.

Leta 1937 je bila vprizorjena v Genovi nekoliko neokusna šala, ki pa je doživela nepričakovano simpatičen zaključek: Dne 1. aprila so se otrokom pred šolami delili letaki, ki so naznajali, da bo v nekem kinematografu ob dveh popoldne brezplačna predstava za otroke. Lahko si vsakdo misli, kako je lastnik kinematografa debelo gledal ob velikanskem navalu otrok. Pokazali so mu letak in takoj je razumel, da gre za potegavščino pa mu je bila žena isti dan zjutraj rodila krepkega sinčka, mož je to naznanil zbranim otrokom, jim odprla vrata ter jih razveselil z dolgo, pestro, brezplačno predstavo.

In mi Slovence? Mi smo bolj skromni. Nekaj skombiniranih slik v časopisih, nekaj pošiljk po

tičje mleko ali medvedji puh — in naš aprilski spored je končan.

Vendar pa se tudi pri nas včasih najde kak šalivec večjega formata.

Pred leti je nekdo razglasil po časopisju, da bo dne 1. aprila v nekem podeželskem kraju na Goriškem kupoval v do-ločen: gostilni stare čevlje za neko novo, posebno predelovanje v industriji. Čim starejši bodo čevlji, tem višja cena se bo nudila.

Uspeh je bil neverjeten. Izredno veliko število lahkovernežev je od blizu in daleč prihitelo v gostilno z debelimi tovari starih čevljev. Gostilničar, ki se je v začetku upravičeno prestrašil, si je ob koncu zadovoljno mrl roke. Kajti mnogo se je ta dan zabavljalo v njegovi gostilni, ampak tudi mnogo smejalo in pilo. Pred gostilno pa je ostal visok kup starih čevljev, ki so zijali na vse strani, kakor da bi se režali.

Časi sedaj niso taki, da bi se nam hotelo aprilskih potegavščin. Mogoče je tedaj dobro, če se malo spomnimo na nekdanje šale in na čase, v katerih so zorele.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE ŽELI VSEM
ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM

MANDEL'S SHOE STORE

6107 St. Clair Ave.
Poleg Grdina Shoppe
OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

John Sušnik

6104 ST. CLAIR AVENUE

OBIŠČITE NASO GOSTILNO,

KJER BOSTE VEDNO PRIJAZNO POSTREZENI

Pivo — vino — žganje — okusen prigrizek
in vesela družba

MR. & MRS. LOUIS WESS

317 E. 200 St.

KENmore 5722

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem gostom in prijateljem!

MARN'S DRY CLEANING

6518 ST. CLAIR AVENUE

ENDicott 2940

Sčistimo, zlikamo in popravimo obleke

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo
vsem prijateljem in znancem!

Vesele velikonočne praznike želimo vsem prijateljem in
znancem!

MR. & MRS. FRANK YAKOS

669 East 159th Street

Vedno postrežemo z svežim pivom, dobrim vinom in
pristnim žganjem. Okusen prigrizek.

PERKO & ZINK

COMMERCIAL AND MUNICIPAL BONDS

Union Commerce Bldg.

Cleveland, Ohio

CHerry 0911—CHerry 0912

J. F. Perko

želi vsem rojakom in klijentom vesele velikonočne
praznike in obilo piruhov!

BUY WAR BONDS

Vsem prijateljem, klijentom in znancem želimo
vesele velikonočne praznike!

CARL G. OPASKAR, M. D.

Zdravnik

740 EAST 152nd STREET

DR. VINCENT OPASKAR

Zobozdravnik

6402 ST. CLAIR AVENUE — HEnderson 4114

FRANK V. OPASKAR

Odvetnik

HIPPODROME BUILDING

MAin 3786

Res.: WASHINGTON 0989

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem,
prijateljem in znancem želi

KRAMER'S GRILLE

FRANK IN MARY KRAMER, lastnika
SLOVENSKA GOSTILNA

—Se priporočamo—

747 East 185th Street

IVanhoe 9619

Vesele velikonočne praznike želim vsem

odjemalcem in prijateljem

GEO. TUREK

16011 Waterloo Road

KENmore 9731

Vesele velikonočne praznike
želi

BUCHAR BEAUTY SALON

HAIR STYLING — PERMANENT WAVING

Izvršujemo vsa dela, spadajoča lepotilni obrti.

6120 St. Clair Avenue.

EN. 6516

Se toplo priporoča.

Vesele velikonočne praznike
vsem odjemalcem in prijateljem želi

ZELE COAL CO.

18325 Buffalo Avenue

IVanhoe 2525

Kako lovijo morske gobe

Na zapadni obali polotoka Floride v Severni Ameriki in v Mehikanskem zalivu so velika lovišča morskih gob. Posamezne lovce gob in njihov zastareli način lovljenja je izpodrinila bogata družba, ki ima ladje z modernimi lovilnimi in potapljaškimi napravami.

Med tem ko so včasih morali ljudje skakati v vodo, plavati do dna in hitro odtrgati s podmorskih skal toliko gob, kolikor jim jih je sapa dopuščala, in splavati z njimi spet na površje, ostanejo današnji potapljači v plitvejših vodah lahko po dve uri.

Med potapljači, ki jih družba zaposluje, so Grki, nekdanji samostojni nabiralci gob ali njihovi potomci, ki so se potapljali na morsko dno še brez vsake zaščite proti številnim morskim nevarnostim.

Kakor vsi ljudje, ki se igrajo s smrtjo, žive tudi potapljači kaj brezskrbno, se veselo smejejo in pojejo, ko veslajo s svojimi čolni po prostrani morski gladini, in vedo povedati marsikak zelo zanimiv slučaj iz svoje dolgoletne skušnjave. Med njimi je eden izmed najstarejših, Tomaso Vincinaris, ki vsakomur s ponosom pokaže svoje strahotne brazgotine, ki jih je dobil v žrelu morskega volka.

Bil je še mlad in krepak dečko, najboljši plavalec in potapljač, ki je najdalje lahko ostal pod vodo. Nekega jutra se je, kakor vsak dan, spet odpeljala vesela družba na lov pod morsko površino.

Morje je bilo izredno mirno in prozorno, da si lahko od vrha pregledal morsko dno in ti ni bilo treba šele v vodi tipati za gobami.

Tomaso, ki je hotel biti prvi pri delu in zaslužku, se je pogljal z glavo naprej v vodo.

V desnici je držal težak obroč, ki naj bi mu pomagal ostati na dnu pri miru, ko bi odrezal gobe. Komaj pa je dobro izginil pod vodo, je njegovim tovarišem, ki so ostali v čolnu, od straha zastala sapa. Zgledali so namreč ostro hrbtno plavut morskega volka, ki je z neznanostno hitrostjo rezala vodo proti njim.

Nenadno pa je plavut izginila pod vodo in tedaj so zagledali, kako je Tomaso priletel naravnost v odprto žrelo morske pošasti, ki je bila izredno velika. Gledal je namreč samo proti tlom in morskega volka ni opazil. Roko z utežjo je držal pred seboj in ta je prva izginila v žrelu; takoj za njo pa še glava in trup.

Morje se je rdeče pobarvalo okrog pošasti. Tomaso je bil izgubljen.

Toda ne! V naslednjem trenutku tovariši niso več verjeli lastnim očem. Pošast je začela

Brew Between Battles

ON THE BRIDGEHEAD NEAR ROME, American and British troops have repulsed full-scale German attacks in some of the heaviest battles yet seen in Italy. This picture shows a Tommy from London sharing a friendly brew-up with a Yank infantryman from Virginia in a foxhole beside a road in the battle area.

počasi bljuvati Tomasa in voda ga je kmalu nato prinesla na površje. V roki je še vedno držal obroč. Hitro so ga zgrabili, potegnili v čoln in začeli obvezovati.

Imel je strašne rane na podlaktnici in na vratu, vendar je po daljšem času okreval in ostal pri življenju.

Dogodek pa mu je vtisnil tak strah pred morjem, da ni nikdar več stopil vanj. Življenje mu je rešil samo težki svinčeni obroč, katerega menda želedec morskega volka ni mogel prenesti.

O morskih gobah poroča že leta 350, pred Kristom grški modrijan Aristotel, pa ni nič čudnega, če so Grki še danes najboljši lovci na gobe. Vendar se v onih časih niso izpostavljali posebnim nevarnostim. Gobe so bile v majhnih globinah, po katerih so ljudje lahko brodili, jih s posebnimi kavlji trgali od skal ali pa jih je celo morje samo odtrgalo in naplavljal na obalo. Ročaje kavljev so počasi daljšali, dokler niso začeli iskati gobe v takih globinah, da so morali plavati ponje. Nekateri so bili tako izvežbanji, da so gobe s svojimi drogovi in kavlji kar otipali.

Danes pa imajo tri vrste ladij in potapljačev za nabiranje morskih gob. Plitve ladje so za globine od 10 do 20 metrov, v katerih potapljači v svojih okornih oblekah delajo po dve uri.

Srednje plitve potapljaške in gobarske ladje preiskujejo globine od 20 do 30 metrov ter imajo po tri ali štiri potapljače, da se menjajo vsako uro. Glo-

bke ladje pa delujejo v globinah od 30 do 40 metrov. Številno potapljačev je večje, ker more eden delati samo 20 do 30 minut.

Ne glede na to, da je v vodi vsaka reč lažja, morajo biti potapljači kaj močni ljudje. Obleka je iz težkega dvojnega platna in kavčuka. Čelada, skovana iz bakra, ima težka okenca spredaj in na straneh, nešteto vijakov in cevki za zrak in pogovor. Na noge nataknejo potapljaču težke čevlje z debelimi svinčeni ali bakrenimi podplati. Nazadnje pa mu obesijo še 15 kg težkih uteži na hrbet in na prsa. V gole roke vzame nekake vile s tremi kavljastimi roglji, s katerimi odstranjuje gobe od skal, jih daje v robato vrečo iz vrvi in pošilja navzgor.

Samo izurjen potapljač more delovati v globokih vodah, vsak pa se mora strogo držati pravil glede prehrane in pijače.

Marsikdo je svojo brezbriznost za ta pravila že plačal z življenjem.

Morske gobe nikakor niso rastline, ampak živali, zato lahko govorimo o lovu na morske gobe, čeprav jih ni ravno treba

NORWOOD SHOE REPAIRING

6214 St. Clair Avenue

Vesele velikonočne praznike želimo vsem prijateljem!

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

loviti v praveh pomenu besede. Živa goba ni čisto nič podobna našim šolskim gobam, ki so le nekaka koža te čudne morske živali. Žive gobe bi navaden človek gledal s studom in bi jih lahko zamenjal s kosom pokvarjenih govejih jeter. Barve so precej različne.

Ko jih potegnejo iz morja, jih položijo na krovu ladje, mrcvarijo s palicami in gnetejo z nogami, da jih pobijejo. Nato jih večkrat operejo, napeljejo na vrvice, vlačijo nekaj časa za ladjo po morju, nato pa obesijo na jambore, da se posuše in pripravijo za trg.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih znamk!

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Delagua, Colo. — Dne 17. marca je po dolgi in mučni bolezni umrl Tony Fatur, star 66 let, član društva 201 S. N. P. J. in doma iz Bača pri Knežaku na Notranjskem. Tu zapuščala žena, dva sinova (eden je pri vojakih), tri hčere, brata in več drugih sorodnikov.

Presto, Pa. — Umrla je Mary Straws, stara 70 let, članica SNPJ in doma iz Poljan na d Škofjo Loko. Zadelo jo je kap.

Tukaj zapuščala moža, enega sina, tri hčere, štiri vnukinje in enega brata.

Ely, Minn. — Umrl je Jacob

Chepelnik, star 49 let. Tu je bival 32 let. Druge podrobnosti niso znane. — V bolnišnici v Duluthu je umrla Madelina Radich, stara 21 let in rojena v Hibbingu. Zapuščala mater, štiri brate in tri sestre.

Indianola, Pa. Na dopustu v Harmorvillu se nahaja mornar John Zorch, ki služi pri mornarici. To je njegov prvi dopust po 18 mesecih.

Chicago, Ill. — V okrajni bolnišnici je umrl Matija Perič. V bolnišnici ni bil dolgo, bil pa je prej bolan doma precej časa.

Kuharica

dobi delo pri majhni družini; dobra plača. Nahaja se v bližini poulične. — Pokličite FA. 1783.

1924

1944

Naznanilo in Zahvala

Globoko potrti od prevelike žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je bil prizadet bridki udarec, ko smo sprejeli prežalostno sporočilo, da je žrtvoval svoje mlado življenje v boju za domovino naš iskreno ljubljeni in nikdar pozabljeni sin in brat

Robert J. Starc

ki se je nahajal v vojaški službi Strica Sama od 17. marca 1943 in je bil nekje v Italiji tako nevarno zadet od sovražne krogle, da mu je dne 29. januarja 1944 vzela življenje v najlepših mladeniških letih, star šele 20 let. Rojen je bil v Elcor, Minnesota, dne 28. decembra 1924.

V spomin pokojnemu je bila opravljena vojaška sveta maša v cerkvi sv. Vida dne 9. marca 1944 z udeležbo častne vojaške straže od Veterans of Foreign Wars.

Najprvo se želimo tem potom prisrčno zahvaliti Msgr. Rt. Rev. B. J. Ponikvarju za opravljeno slovesno sveto mašo in za ganljive cerkvene obrede. Enako tudi naša prisrčna zahvala Rev. Andrew Andreyu in Rev. Francis Baragi za asistenco pri sveti maši.

Globoko hvaležni se želimo tudi prisrčno zahvaliti vsem, ki ste v blag spomin našega nesrečno pokojnega sina in brata darovali za svete maše, ki se bodo brale za mirni pokoj njegove blage duše.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejmejo člani od Veterans of Foreign Wars za udeležbo in častno stražo pri sveti maši.

Prisrčno zahvalo želimo izreči tudi vsem sorodnikom in prijateljem, ki so nas tolažili v teh težkih in žalostnih dnevih in nam izrazili sožalje osebno ali pa s poslanimi sožaljnimi kartami ali pa pismi.

Enako tudi naša prisrčna zahvala vsem, ki so se udeležili svete maše v spomin pokojnemu.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni sin in brat, kako težko nam je bilo pri srcu, ko si Ti jemal slovo, toda vedno smo živeli v upanju, da se po dobljeni zmagi povrneš srečno nazaj med nas in kako se je sedaj od bridke žalosti trgalo srce, ko smo dobili to najbolj žalostno sporočilo, da si za ljubezen domovine tako daleč proč od nas legel k preranem počitku. Božja volja je bila, da si moral žrtvovati svoje mlado življenje v boju za svobodo toda spomina na Tebe, dragi Robert, ki si nam bil v življenju tako ljubeznivo vdan, nam pa nihče vzeti ne more in bo živel v naših srcih do konca naših dni. V solzah zatopljeni prosimo, naj ljubi Bog usliši naše prošnje in Ti podeli miren počitek v tako prezgodnjem grobu v oddaljeni tuji zemlji in uživaj večno veselje pri Bogu.

Zalujoči ostali:

JOSEPH in MARY STARC, starši
PVT. JOSEPH, brat
in številno sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 7. aprila, 1944

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA, DIREKTORIJ IN VSI ODSEKI ŽELIJO VSEM
SVOJIM DELNICARJEM, ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE IN SREČNE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ter se priporoča za nadaljno prijazno naklonjenost

Slovenska Zadrúžna Zveza

667 East 152nd St. - GL. 6316

16201 Waterloo Road
IV. 1248

712-14 E. 200th Street
IV. 3562

OBUVALO
ZA
VSO
DRUŽINO

Vesele
velikonočne
praznike
želim
vsem
mojim
cenjenim
odjemalcem,
prijateljem
in
znancem.

Se
toplo
priporočam

Louis
Majer

TRGOVINA
FINEGA
OBUVALA

6410 St. Clair Ave.

Koze so krive, da je nastala Sahara

Kako je nastala puščava Sahara? S tem vprašanjem se ukvarijo znanstveniki že dolgo časa. Dognali so že, da nekada v tistih krajih, kjer je danes sam vroč pesek, še ni bilo puščave, temveč da je tamkaj bilo naseljeno ljudstvo, ki je obdelovalo svoja polja.

Sele kasneje je začel pesek prihajati v tiste kraje in jih je popuščavil. To se dogaja še dandanes, saj se puščava Sahara še širi v kraje, kjer danes ljudje še obdelujejo zemljo.

Včasih so učenjaki trdili, da je nastala Sahara tako, da se je podnebje hitro ali počasi spremenilo in se je zato spremenila tudi površina zemlje. Proti tej stari trditvi pa je nastopil drug učenjak, dr. Knoche, ki prebiva zdaj na Španskem. To je na podlagi svojega preučevanja na lici mesta dognal to-le:

V severno - afriškem skalovju so podzemne jame, v katerih je našel na skalno steno narisane slike in risbe.

Te jame so dandanes v puščavskem ozemlju. Slike so pa danes stare skoro 6000 let, ker so bile po njegovi sodbi narisane najmanj leta 4000 pred Kristusom.

Nekako med letom 4500 in 4000 pred Kristusom pa so se v takrat rodovitne kraje severne Afrike iz Azije priselila pastirska ljudstva, ki so imela s seboj koze, in sicer ogromne črede. Koze so povsod, kamor so prišle, uničevale drevje in grmičje. Tako so sčasoma požrle vse rastlinstvo na ogromnem prostoru 6,500,000 kvadratnih kilometrov, kolikor je pač danes Sahara velika. Tako je začelo v tistih krajih primanjkomati moče in dežela se je izpremenila v puščavo.

Tako trdi učenjak, ki zagotavlja, da je koza kriva prav tako velikih puščav v srednji Aziji. Tudi tam je koza uničila vse rastlinstvo, čemur je morala slediti puščava.

Zdaj si moramo nabrati sil in odpornosti proti obolenjem

V zadnjem času se je pokazalo, da ima krompir kot dobavitelj vitamina C nad vse važno vlogo v človeški prehrani. S kuhanjem olupljenega krompirja uničimo sicer 60 do 80 odstotkov tega vitamina, toda ostane, če krompirja ne prekuhamo še enkrat, človeškemu zdravju še vedno pomemben pomočnik. Veliko važnejšo vlogo bi imel seveda krompir, če bi ga nikoli na takšen način ne slabili z vodo.

Redilno vrednost tega zemeljskega sadeža so prej znatno manj cenili. Vzrok je v fizioloških naziranjih iz prejšnjega stoletja. Beljakovino, ki jo nahajamo v majhnih količinah tudi v krompirju, so smatrali za najvažnejšo redilno snov, zato so dajali prednost mesu. Še danes marsikateremu lajku ni jasno, da potrebuje naše telo prav tako ogljikovih hidratov kakor beljakovine.

Važno za prehrano je tudi korenje, ki vsebuje precej vitamina A. Med najvažnejše dobavitelje obeh vitaminov pa spada listnata zelenjava. Na žalost mnogih okusnih listov sploh ne uporabljamo za hrano. Tako je

v mladih listih redkve n. pr. mnogo vitaminov, razen tega pa so okusni in bi jih lahko uporabljali kot solato. K zelenjavi pršte vamo tudi mlado stročje, ki daje vitamine in ima razmeroma mnogo beljakovine.

Raziskave zadnjega časa so pokazale, da se jagode kot hrana dragocenejšje, nego smo prej mislili. Kot dobaviteljica vitamina C, je jagoda, zlasti vrtna jagoda, na čelu. Jagode s sladkorjem in mlekom so mnogo vredno živilo.

Zelo dosti vitamina C je tudi v grozdiču, zlasti v črnem. Med jagodami je samo v brusnicah bolj malo vitamina C, namesto tega pa imajo veliko ohranjalno sposobnost in se zato izborno obnesejo za vkuhanje, bodisi same, bodisi v zvezi z drugimi jagodnicami in sadjem.

Vse naše sadje je po kakovosti visoke vrednosti. Jabolka in hruške razen nekkih vrst nimajo mnogo vitamina C, to sadje pa je primerno za vkuhanje.

Poletje je čas, ko si mora človek nabrati sile in odpornosti proti obolenjem. To se tudi dogaja, kajti poleti je naša hrana naravnost nego pozimi. Večja uporaba sadja, jagod in zelenjave je bistvo te naravnost prehrane.

Išče se

dekle ali žensko za pomagati pri hišnih delih in v trgovini. Sprejme se šolsko dekle. Pokličite KE. 2702.

Barvarji

Delo dobita 2 barvarja za barvanje hiš za celo sezono. Plača \$1.65 na uro. 1 teden plačanih počitnic. Zglasite se pri

PETER ROSTAN
449 E. 158 St.
KE. 0620

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varovalnih znank!

Brighten Your Outlook
with a new PORTIS HAT

"RANGER"
Extra mellow

"ROBIN"
Crown
hand-creased
at factory
\$6.50

OTHER PORTIS HATS
3.95 — 5.00
6.50
7.50 — 10.00

Nature's own colors... Suntan, Greenspray, Silver-cloud and Woods-brown... will bring a spirit-lifting note to your wardrobe. Styles to fit your face and build... comfort-weights you'll enjoy wearing. Come right in!

MEN'S WEAR

FRANK BELAJ

6205 St. Clair Ave.

Brighten Their Outlook With Letters

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakor-
šneki vrste zavese, katerih
imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RACUNAMO

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat

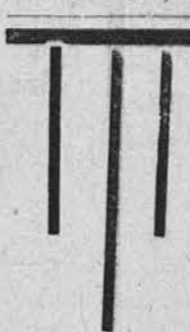
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VAM ŽELI

BEROS STUDIO

6116 St. Clair Ave.

ENdicott 0670

1892

1944

Naznanilo in Zahvala

V bridki žalosti globoko potrta naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt zahtevala življenje in je posegla v našo družino in odvzela iz naše srede našo preljubljeno in nikdar pozabljeno soprogo in skrbno mater

FRANCES TORKAR

ROJENA GRDADOLNIK

ki jo je Bog poklical k sebi in je zatisnila svoje mile oči in zaspala večno spanje dne 6. marca 1944. Doma je bila iz vasi Horjul. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Marije Vnebovzvetja na Holmes Avenue je bila položena k večnemu počitku dne 11. marca 1944 na Calvary pokopališče.

Najprej se želimo prisrčno zahvaliti Rt. Rev. Monsignorju Vitus Hribarju za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede.

Prav prisrčno zahvalo želimo izreči vsem, ki so nam bili v tolažbo in nam na en način ali drugi kaj dobrega storili v teh najbolj žalostnih in težkih dnevih, kakor tudi vsem, ki so je prišli pokropiti in vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba. Posebno se zahvaljujemo za vso pomoč ob teh bridkih urah: Mrs. Oblak, Mrs. Korenchan in Mrs. Mervar.

Naša globoka zahvala naj bo izrečena številnim darovalcem krasnih vencev in cvetja, ki so spremenili zadnje počivališče pokojni v pravi rajski vrt in sicer:

Mr. in Mrs. Joseph Kuncic, Mr. in Mrs. Elmer Soltes in Jimmy, Mr. in Mrs. John Hrovat, Mr. in Mrs. Warren Owen, Mr. in Mrs. Harold Owen, Mr. in Mrs. A. Koshel, Mr. in Mrs. C. B. Nardi, Mr. in Mrs. Norman Nardi, Anton Korenchan družina, John Kramer družina, Mr. in Mrs. Joe Beiasasek in družina, Mr. in Mrs. Pete Bukovnik, Mr. in Mrs. E. L. Walters, Mr. in Mrs. Chuck Novak, Mr. in Mrs. Joseph Tercek, Mr. in Mrs. H. Bowman, Mrs. Earl Head, Mr. in Mrs. Joe Modic — Edith in Dolly, Brotherhood of Maint. of Way Dept. Local 1657.

Mr. in Mrs. Max Grdolik in hčere, Mr. in Mrs. George Turk, Mr. in Mrs. George Vraneza, Mr. in Mrs. Joseph Gimpel, Mr. in Mrs. Joseph Kuncic Jr. Mr. in Mrs. Doc Gregoric, Mr. in Mrs. Wally Lahowe, Mr. in Mrs. B. Lukas, Mr. in Mrs. J. Domke, Employee's of Maint. Of Way Dept. New York Central R. R., Mr. in Mrs. Ubic and Family Mr. in Mrs. Joe Ogrine in družina, Mrs. Balish in sin, Mr. in Mrs. Frank Rozinger, Mr. in Mrs. Blaz Oder, Mr. in Mrs. Frank Bartel, Mr. in Mrs. Winfred Owen, Miss Theresa Rugel, Mr. in Mrs. John Rugel.

Mrs. Zupanc in hčere, Michael Telich družina, Mr. Cugel in družina, Mr. in Mrs. John Sasso in družina, Mr. in Mrs. V. Poje Sr., Mr. in Mrs. Joe Mervar Jr., John Rozmanc družina, Mrs. Angela Zaverl in družina, Mr. in Mrs. Joseph Mervar Sr., Mrs. Jenne Oblak in družina, Mr. in Mrs. Frank Sepic in hčer Mrs. Frances Korenchan, Mr. in Mrs. Dolgan and Family, Mr. in Mrs. V. Grdolik and Son, Mr. in Mrs. Cyril Rant, Mr. in Mrs. Louis Bartel, Mr. in Mrs. Jelercic, Mr. in Mrs. J. Jele Jr., Neighbors of Huntmere Ave.

Iskreno se zahvaljujemo številnim darovalcem za sv. maše, ki se bodo darovale za mirni pokoj duše pokojne in sicer:

Mr. in Mrs. F. C. Perme, Mr. Anton Cugel, Mr. in Mrs. A. Peters, Sr., Mr. in Mrs. Matt Erma-

Preljubljena in nikdar pozabljena draga soproga in mati, težko nam je pri srcu, ker Vas ni več med nami, ker Bog Vas je poklical k sebi in mi smo izgu bili ljubljeno soprogo in mater. Ko smo ob krsti zbrani zadnjič gledali Vaš mili obraz, nas je tolažila le misel, da se je končalo Vaše mučno trpljenje in izmučeni ste za večno zaspali. In sedaj izprosite milosti za nas in mi Vas bomo v ljubezni in hvaležnosti za vedno ohranili v sladkem spominu in pošiljamo prošnje k Bogu, da naj Vam obilo poplača za vsa Vaša dela in skrbi, ki ste jih za nas imeli ter Vam podeli v ečni mir v zasluženem počitku in nebeska luč naj Vam sveti.

Zaljujoci ostali:

LAWRENCE TORKAR, soprog;

Pvt. LAWRENCE, Pfc. STEVE in 2nd Lt. ADOLPH, sinovi;

JOHN ROZMAN, po pol brat;

FRANCES KORENCHAN, teta;

VALENTINE, KARL in PETER, bratje;

MARGARET in ANGELA, sestri;

RICHARD, vnuk;

in več drugih sorodnikov.

Cleveland, Ohio, dne 7. aprila, 1944

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVUGUST ŠENOVA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

Med rdečimi ustnicami je imela bel glogov cvet, na prsih se ji je lesketalo med rumenimi koravdami malo ogledalce. Zivahno stopa po poti, da ima peroti, bi zletela, deviške prsi se ji vzdigajo, oči ji žare; da nima v ustih cveta, bi zapela kakor škranjček. Za deklico je stopal počasi stavec, grbast in suh. Na temnem, upadlem licu si videl sledove bele brade in neki mir ki je voljan vse prestat, preboleti vsako bol; mir, ki ne vpraša, pozna li razliko med srečo in nesrečo. Starcu je bil široki, raztrgani klobuk zlezal na vrat, na hrbtu mu je visela kakor breme vreča in ob nogi mu je tolkla pisana torba. Bil je siromak, a poštenjak. Predno sta ta dva izginila iz pred oči ljudem pred Gregoričevu kočjo, zakliče Kata-

rina glasno izpod lope:

"Ej, Jana! Kam tako letiš ti in tvoj očka, kakor da vaju ne-se veter?"

"Hvala za vprašanje, botra Kata, domov greva iz vasi," odvrne deklica, vrteč cvetko med ustnicami in se ustavi, stavec pa nekaj zamrmra.

"A kakšna turška sila vas čaka doma?" izpregovori zopet Kata, "zavijta jo malo k nam, vem, da Jurku ne bo škodovala kapljica Goljaka."

Stavec se nasmehne in priklima z glavo, mrmrajoč zopet nekaj besedi.

"No, pa v imenu božjem, nedelja je in botra Kata je dobra duša."

Oče in hči jo zavijeta na dvo-rišče.

"Hvaljen Bog in Mati božja!" pozdravi deklica goste in stavec zamrmra za njo:

"Hvaljen Bog!"

"Amen!" odzdravi Elija; "se-di Jurko, sedi! Pij, kolikor se ti poljubi!"

Stavec krene z glavo na ono stran, odkoder mu je prišel odzdrav, dvigne kvišku obraz, kakor da bi rad videl gospodarja, se nasmehne in hvaležno reče: "Bog ti povrni, Elija!"

Hčerka mu odmota medtem torbo s hrbta, vzame mu klo-

buk z glave in posadi starca na klop, rihtar mu pa ponudi vrč. Jurko potegne dvakrat iz njega, tleskne z jezikom, da rihtarju nazaj vrč in si obriše z rokavom brke.

Jana leti skokoma po stopnicah k botri Kati in se priglasi k njej na zid, ne mence se, da jo je gizdavi Andrej Horvat kar jedel z očmi.

"Kako je Jurko?" vpraša Elija, "od Velike noči te že nisem videl."

"Kako mi je?" se nasmehne stavec, "kakor je travu brez rose, tako je človeku brez oči. Nihče ti ne jemlje prostosti, a zaprt si, pred teboj je pot na konec sveta, a ne moreš niti za ped naprej. Hudo je, ljubi ljudje, hudo, ko ne vidiš ne solneca, ne meseca in ne belega dne. Dolgo me nisi videl, da, da! Ne hodim okoli. In čemu tudi? Če ni-maš vida, zakaj bi lazil po svetu in kazal svojo revščino? Toda kljub temu hvalim Boga za to, samo, da je pri meni Jana, moja Jana. Prošlega meseca je bilo deset let, odkar so mi črne koze vzele vid. Moja ranjka je še živela. Jana pa je skakala po dvorišču za piščeti. Srečen sem bil takrat. Videl sem solnce in zeleno travo, videl sem zdrava kmečka lica in Boga na oltarju. Sedaj pa nič, prav nič. Že-na mi je umrla, videl nisem niti njenega groba, samo, kadar me privede Jana na pokopališče, otipljem križ na grobu svoje ranjke žene. Da, Jana, to vam je duša, boter Elija. Z njenimi očmi gledam, njene roke me hranijo, po njenem sledu hodim, Bog je blagoslovil! Da nimam nje, bi ali umrl, ali pa — Bog mi odpusti greh — znorel."

"Ali dragi očka," zakriči deklica in zardi, "čemu vedno pred vsem svtom govorite o meni? Sto drugih stvari je na svetu, in ali mar nisem vaša hči?"

"Toda take, Janica, kakor si ti, nima svet, ni je od Zagreba do Brdoveca."

"Pusti, Jana," reče Kata in pogledi deklici glavo, "naj govori oče, saj govori resnico. Dobrote se ni treba sramovati, in kdor dela dobro starišem, ta si gradi pot v nebesa. Dal Bog, da bi bili otroci tvojega botra Elije takšni, kakor si ti."

"Lepo krščenko vam je dal Bog, boter Elija," se nasmehje Andrej; "a Jurkov zet ne bo dobil trnja za klobuk. Čuj, Jana, ti imaš bistrejše oči, kakor tvoj oče, ali so že katerikrat zadele ob moške brke?"

Deklica pobesi oči in ne odgovori ničesar, a mesto nje reče Kata:

"Ne brusite jezika, Andrej! Kaj Vas brigajo Janine oči! Morda mislite, da so ogledalce za Vaše brezobrazno lice. Ta trava ne raste za Vas, in hvallite Boga, ako Vam da srečo danes ali jutri, da si zataknete koprivo za klobuk. Pozna se Vam, da se vedno mešate med gospodo in da poslušate umazane besede. Sram Vas bodi!"

"No, no, botra Kata," odvrne Andrej mirneje, "kako, da Vas je moja šala tako zbadla v srce? Post je minul, minule so večernice in jezik lahko prosto govori. A, čuj, Jana, kaj boš začela sedaj? Tvoja gospodinja se seli v Stubico in ž njo tudi gospičice Kata, Anastazija in Zofica, tvoja sestra po mleku. H komu boš hodila sedaj v grad, kdo te bo obdaroval?"

Deklica pobledi, pogleda Ka-

Za delavce

TAPCO

IMA DELO ZA

Za nakladanje fornezov v kovačnici
Bar Stock—Nobenih težkih komadov za dvigniti
Učite se na delu

Izborna ventilacija — Čista, moderna tovarna —
prijazna okolica

Dobra plača od ure poleg visokega bonusa
Stalno delo

Zglasite se dnevno 8:00 zjutraj do 5:00 pop. ob
sobotah do poldne

Prosta vožnja z busom od konca Euclid Ave.
poulične do Employment urada

Thompson Aircraft Products Co.

23555 Euclid Ave.

to in debele solze ji stopijo v oči.

"Ah!" reče Jana plaho, "Andreju jaz ne verujem, Andrej se zlaže, kadar zine."

"Res je, potrdi Gušetič, ki je doslej ves čas mirno gledal pred se. Deklica stopi za korak nazaj, nepremično motreč s solznimi očmi Katarino.

"Da, da, Jana, to pot se An-drej in zlagal," pritrudi Katarina. Deklica ne reče ničesar, a z roko se prime za srce.

"Gospa Uršula se res seli?" vpraša Jurko, dvignivši glavo in odprši usta. "Kakšne so te novice? Čemu se seli, in kdo pride mesto nje semkaj? Varuj nas Bog vsakega zla — a meni se nabira kri pred očmi. Tudi jaz sem slišal v vasi od strani, da bodo gospodarili na Susjedu samo Batorijevci, in da stari gospodarji gredo stran. Rečem vam, možje, da bo hudo. Jaz sem star in vem to dobro. Veliko hudih let je že šlo čez mojo sivo glavo, kakor voda čez kamne v potoku, in če bi hotel prešteti vse one temne dneve, ki jih je doživel stari Susjed, bi moral pokupiti vse prste celega sveta. Če le ni tu vmes Dora!"

"Kakšna Dora?" vpraša radovedno Andrej.

"Ti jo pač poznaš, Andrej," odvrne slepec, "saj služiš v gradu."

"Jaz poznam samo našo debelo mlekarico Doro iz Jakovlja," se nasmehje sluga, "huda je, Boga mi, in kar na mestu me je opraskala, ko sem hotel pogledati, če so ji že zrastle obrvi; toda radi te debeluhinje vendar ne bo prišlo nesrečno leto nad ves kraj."

"Le rogaj se starcu, ti kujon ti," reče zlovoljno stavec; "kaj neki ve tvoja neizkušena glava, kaj da se je godilo v onih starih časih. To so babje pravljice, ne res?"

"Ali, oče Jurko, tudi jaz ne vem kdo je ta Dora, a je gotovo že dvajset let, odkar sem se tu naselil in bil sem že gotovo stokrat v gradu," reče Elija.

"Kaj tudi ti?" se nasmehje Jurko, "vi ste slepci, vi, a jaz dobro vidim. Sedite bližje, da vam povem," reče stavec potihem.

"Bilo je davno — pred mnogimi dedi in pradedi, če ne pre-

je. Na Susjedu je pomrl ves moški rod, ostala je samo ena deklica — Dora, imenovali so jo "lepo Doro," ker je bila krasna kakor beli sneg in rdeča jagoda, a srce je imela kačje, kri grešno, in ako je zapazila kje mladeniča — naj si je bil ple-mič ali kmet — privila ga je k sebi in ga držala z nohtmi, dokler mu ni izsesala krvi, a potem ga je, da bi je ne imela sramota za pričo, na skrivnem zastrupila. Pod Susjedom je živela starica, revna vdova, a imela je podporo, edinega sina. Bil je krepak in lep, da mu ni bil par noben knez po celi kraljevini. Tudi njega je zapazila Dora. Odklenkalo mu je. Lep je bil mladenič, lepa tudi Dora. Pridobila si ga je. Ko kri podivja, se ne vpraša, kaj je plemenito, kaj je kmečko. Smpač ljudje. Opominjala je mati sina; čuval je kače! Da! Toda, kako se boš čuval, če si pa slep in gluh. Enkrat gre sin v grad. Vsaki dan je hodil tjakaj. Mati čaka do poldneva, a sina ni; čaka do mraka, ni ga; čaka do zore, a še vedno ga ni. Zaskrbelo jo je. Vedela je, da je kača gladka in pisana, da ima svetle oči — toda strupene zobe. Poda se v grad; prine se do Dore. Vpraša jo za račun, za življenje, za sina. Dora se zakrohota. "Neumnica," reče, "bila sem ga že sita, zlomil si je vrat, išči njegove kosti." "Gorje!" zakriči mati in reče: "O, sramotna ženska! Da se ne bi bila nikoli rodila! Ne morem ti storiti ničesar, ker si krepka, jaz pa slabotna starica, toda to more Bog, ki vse vidi in vse sliši."

(Daje prihodnjik)

Za delavce

TEŽAKI

in

YARD TRUCKERS

Dnevni šift

Plača od ure

Euclid Road Machinery
1361 CHARDON RD.

Kuhinjska pomoč

ZA INDUSTRIJSKO ČAPETERIJO
Kratke ure — 6:30 zv. do 9. zv.
75c na uro
Prednost imajo ženske, stanujoče v bližini tovarne.
En blok severno od St. Clair Ave., E. 55th St.

Osborn Mfg. Co.

5401 HAMILTON AVE.

Mali oglasi

Imate zdravniške predpise

Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavljena. Naša lekarna je za natančno in dobro sestavo zdravniških predpisov, prejela že štiri trofeje. Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug

Lodi Mandel

PH. G., PH. C.

SLOVENSKI LEKARNAR

15702 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30

dopoldne do 10. zvečer.

Zaprta ves dan ob sredah,

Polna zaloga LINOLEJA

Inlaid burlap back.

Preproge 100 odstot. volnene,

predvojni izdelek, vsakovrstne.

Naša trgovina je odprta vsaki dan od 1. do 8. ure vsak večer;

ob ponedeljkih in sredah imamo celi dan zaprto.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.

J. BOHINC

819 EAST 185th ST.

CE POTREBUJETE

novi streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izdružimo velika in majhna dela na trgovskih posloplj in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8379

Ob večerih: ME. 4767

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 St. Clair Ave.

Hišni predmeti in godbeni instrumenti

inštrumenti

Mi plačamo najvišjo ceno za vašo staro harmoniko ali drugi godbeni instrument.

HEnderson 0139

Mi odpremo

vsako ključavnico. Napravimo ključje in jih dupliciramo.

ART MALLOY

1311 E. 55th St.

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.

preskrbi JANKO N. ROGELJ

6208 SCHADE AVE.

POKLICITE: ENdicott 0718

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEnd. 3028

Avtna zavarovalnina

za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo \$20.

Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljna pojasnila se obrnite na

MIHAIJEVIČ BROS. CO.

6424 St. Clair Ave.

KLAVIRJI

Grands — Spinet — Student Pianos

Prenovljeni kot novi, po najnižjih cenah

TAUSSIG & DRAGIN

8230 CARNEGIE AVE.

Na odplačila—Odprto ob večerih do 9.

Delo dobila

dva unijska barvarja za barvanje hiš. \$1.65 na uro in več. Pokličite IV. 0992 ali se zglasite na 19050, Meredith Ave.

Kupi se klavirje

Plača se najvišjo ceno v gotovini za vaš Grand, Spinet ali majhen Upright klavir. Pokličite M. O. MATTLIN, 2027 Euclid Ave., PROspect 7633.

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj. šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLACA \$31.20 NA TEDEEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLACA \$9.90 NA TEDEEN

Ce ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Strojni operatorji

(samo nočni šift)

Radial Drill

W. & S. 3A-W. & S. 2A

Plača od ure poleg nočnega bonusa

Euclid Road Machinery

1361 CHARDON RD.

DEKLETA — ŽENE

Polni čas

Plača od ure

Tiho, prijatelno, čisto delo

štetje in vlaganje kart

Nobenih stroji

Stalno delo

Izborna okolice, katere boste veseli

WO. 8814 Line 63

ali

1328 W. 78 St.

blizu Lake Ave.

MOŠKI

Splošno tovarniško in kovaško delo

Plača od ure poleg "overtime"

Zglasite se pri

Steel Improvement & Forge Co.

970 E. 64 St.

Kupite vojne bonde in vojno-vredne valne znamke, da bo čimprej paraten osiše in vse, kar one predstavljaj!

FANTJE IN MOŽJE!
V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari.
IZDELJEMO OBLEKO PO MERI
JOHN MOČNIK
772 East 185th St.

Prijatelj's Lekarna
ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastojni pripeljeno na dom

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREZBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. — Welding!

J. POZNIK — M. ZELEDIC

GLEenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

Towing, Parts, Batteries, Painting Body Fenders

6815—31 SUPERIOR AVE.

ENdicott 9361

Moderna slovenska popravilnica

PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS AVTOMOBILE IN TRUKE

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.

Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE